

Ligestillingsudvalget
Christiansborg

Ligestillingsafdelingen

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5547
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20453044

Svar på spørgsmål 116 (Alm. del):

21-06-2016

I brev af 1. juni har udvalget efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Mogens Jensen (S) stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 116:

”På baggrund af eksaminationen af Danmark ved FN’s Menneskerettighedsråd i januar 2016, og de anbefalinger som Danmark fik med fra de andre lande i forhold til at indarbejde diskriminationsforbud mere eksplicit i den danske lovgivning – anbefalinger som den danske stat principielt godkendte, bedes ministeren svare på følgende:

- 1) Vil regeringen tage initiativ til at sætte kønsidentitet ind i ligebehandlings- og ikke diskriminationslovgivningen, så det fremgår, at diskrimination på baggrund af kønsidentitet er ulovlig og strafbar?
- 2) Vil regeringen inkludere et generelt forbud mod diskrimination på baggrund af seksuel orientering og kønsidentitet udenfor arbejdsmarkedet i relevant dansk lovgivning, herunder også henset til, at ligebehandlingsnævnet er afskåret fra at føre sager vedrørende diskrimination på baggrund af seksuel orientering, når det er udenfor arbejdsmarkedet?”

Svar:

Da ansvaret for lovgivning om diskrimination er fordelt på flere ministeriers ressortområder er der til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet bidrag fra henholdsvis justitsministeren, beskæftigelsesministeren og social- og indenrigsministeren.

Justitsministeriet har svaret følgende:

”Efter straffelovens § 266 b, stk. 1, straffes den, der offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds fremsætter udtalelse eller anden meddelelse, ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af sin race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering. Straffen er bøde eller fængsel indtil 2 år. Ved straffens udmåling skal det betragtes som en særligt skærpende om-

stændighed, at forholdet har karakter af propagandavirksomhed, jf. straffelovens § 266 b, stk. 2.

Bestemmelsen i straffelovens § 266 b må med baggrund i bestemmelsens forarbejder fortolkes sådan, at den også omfatter trusler, forhånelse eller nedværdigelse på grund af kønsidentitet, selv om det ikke udtrykkeligt fremgår af bestemmelsens ordlyd.

Justitsministeriet kan endvidere oplyse, at det efter straffelovens § 81, nr. 6, i almindelighed skal indgå som en skærpene omstændighed ved straffens fastsættelse, at gerningen har baggrund i andres etniske oprindelse, tro, seksuelle orientering eller lignende. Opregningen er ikke udtømmende, jf. ordene ”eller lignende”.

Det fremgår af bestemmelsens forarbejder, at anvendelsesområdet skal forstås i overensstemmelse med anvendelsesområdet for straffelovens § 266 b. Som det fremgår lige oven for må bestemmelsen i straffelovens § 266 b fortolkes sådan, at den også omfatter trusler, forhånelse eller nedværdigelse på grund af kønsidentitet, selvom det ikke udtrykkeligt fremgår af bestemmelsens ordlyd. Bestemmelsen i straffelovens § 81, nr. 6, er imidlertid ikke begrænset til bestemte forbrydelsestyper eller tilfælde, hvor gerningsmandens motiv har været at true, forhåne eller nedværdige.

Justitsministeriet kan endelig oplyse, at det følger af § 1, stk. 1, i lov om forbud mod forskelsbehandlings på grund af race m.v., at den, som inden for erhvervmæssig eller almennyttig virksomhed på grund af en persons race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering nægter at betjene den pågældende på samme vilkår som andre, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Bestemmelsen i § 1, stk. 1, må tillige med baggrund i bestemmelsens forarbejder fortolkes sådan, at den også omfatter trusler, forhånelse eller nedværdigelse på grund af kønsidentitet, selv om det ikke udtrykkeligt fremgår af bestemmelsens ordlyd.

Justitsministeren finder på den baggrund ikke anledning til, at kønsidentitet udtrykkeligt bør nævnes i de bestemmelser, der er redegjort for oven for.”

Beskæftigelsesministeriet har svaret følgende:

”Kønsidentitet vurderes at være sikret i eksisterende ligestillings- og antidiskriminationslovgivning.

Denne vurdering baserer sig særligt på to afgørelser fra EU-Domstolen, som fastslår, at personer, der har gennemgået kønsskifte, er beskyttet mod diskrimination på arbejdsmarkedet på grund af køn.

Juridisk er der derfor ikke behov for at tilføje kønsidentitet som selvstændig kategori i antidiskriminations- og ligestillingslovgivningen, hvorfor beskæftigelsesministeren ikke vurderer, at der er behov for at ændre lovgivningen på Beskæftigelsesministeriets område.

Det bemærkes i den forbindelse, at den socialdemokratisk ledede regering i januar 2013 afviste et beslutningsforslag fra Enhedslisten om at indføre begrebet i antidiskriminationslovgivningen netop med henvisning til, at kønsidentitet allerede er beskyttet i ligestillingslovgivningen.”

Jeg kan oplyse, at også for så vidt angår lov om ligestilling af kvinder og mænd (ligestillingsloven), vurderes kønsidentitet omfattet af begrebet køn i loven, og dermed ligeledes beskyttet af forbudsbestemmelsen mod forskelsbehandling på grund af køn. Vurderingen af dette baserer sig på fem afgørelser fra Ligebehandlingsnævnet om forskelsbehandling på grund af kønsidentitet, som nævnet har afgjort ud fra henholdsvis lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m.v. (ligebehandlingsloven) og lov om ligestilling af kvinder og mænd (ligestillingsloven). På den baggrund har jeg ikke på nuværende tidspunkt overvejelser om at tage initiativ til at ændre ligestillingsloven.

Endelig oplyser Social- og Indenrigsministeriet, at:

”Forslag om Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering” blev fremsat af Kommissionen i 2008. Formålet med direktivet er ifølge forslaget art. 1 at bekæmpe forskelsbehandling på grund af tro, handicap, alder eller seksuel orientering og at gennemføre princippet om ligebehandling uden for arbejdsmarkedet. De skiftende EU-formandskaber har siden fremsættelsen alle behandlet direktivforslaget, men der er ikke opnået væsentlige fremskridt. Regeringen støtter overordnet målet om bekæmpelse af diskrimination og accepterer idéen om et direktiv på området. Forslaget til direktiv, som det er fremlagt, giver dog anledning til en række betænkeligheder, særligt af juridisk karakter, idet forslaget indeholder en række vagt afgrænsede bestemmelser og ligeledes vagt udformede undtagelser for direktivets anvendelsesområde. Endvidere er det nødvendigt at få belyst en række spørgsmål vedrørende forslaget nærmere juridiske og økonomiske konsekvenser, herunder rækkevidden af flere generelle afgrænsede bestemmelser, inden en nærmere holdning fastlægges. Forslaget er sat på dagsordenen for EPSCO-rådsmødet den 16. juni 2016 i form af en fremskridtsrapport.”

Som nævnt ovenfor er seksuel orientering og kønsidentitet omfattet af straffelovens § 81, nr. 6 og § 266 b. Endvidere er seksuel orientering beskyttet i lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race mv. og kønsidentitet fortolkes som omfattet af loven. Endelig vurderes køns-

identitet at være omfattet af begrebet køn i ligebehandlingsloven og i ligestillingsloven. På den baggrund har regeringen ikke på nuværende tidspunkt overvejelser om at tage initiativ til at ændre den danske ligestilling- og anti-diskriminationslovgivning.

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby